

**DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN VAN DE BALIES VAN DE
NEDERLANDSTALIGE ORDES RECHTSGEBIED VAN HET HOF VAN
BEROEP TE BRUSSEL
1^E KAMER
BESLISSING VAN 29 MEI 2018**

Inzake V 170

Mr. X, advocaat, ingeschreven op het tableau van de Orde van
Advocaten te ..., met kantoor te ...

Beklaagde :

Vertegenwoordigd door Mr. Y, advocaat, ...

A. Procedure voor de Tuchtraad

1.

De zaak werd ingeleid bij de dagvaarding van 14 februari 2018 om te
verschijnen op de zitting van 27 maart 2018 om 14 uur te 1000
Brussel, Justitiepaleis, Poelaertplein, zaal 0.11, bij toepassing van art.
459 van het Ger. W.

Deze zaak werd tegensprekelijk op de inleidingszitting uitgesteld naar
de zitting van 17 april 2018 om 14 uur. Op die datum werd de zaak
ten gronde tegensprekelijk behandeld waarbij ook de klager, Mr. D
werd gehoord, evenals de voorzitter van de Tuchtraad voor advocaten
van de Nederlandstalige Ordes, rechtsgebied Brussel, Mr. L en de
verdediging van Mr. X.

De debatten werden gesloten en de zaak werd in beraad genomen.

B. Verloop van de voorafgaande procedure.

2.

Mr. D en S hebben zich bij de Stafhouder van de balie van ... met een brief van 26 juni 2017 beklaagd over het gedrag van hun tegenstrever Mr. X (en Mr. L) dat hun tegenstrever driemaal in de fout zou zijn gegaan :

- *“laten zij na om Mr. D en Mr. S of O in te lichten over de procedure die zij hadden ingesteld in navolging van deze ingebrekestelling alsook van het intussen verkregen verstekvonnis”* (schending van art. 97, 2de en 3de lid Codex)
- *“zij lichten Mr. D en Mr. S hierover (nl. over de opdracht tot betekening aan de gerechtsdeurwaarder) opnieuw niet in.”* (schending van art. 106 Codex)
- *“opnieuw (nl. in een brief van 16 december 2016 waarin Mr. X het einde van zijn mandaat meldt) wordt er geen enkele melding gemaakt van de dagvaarding, het verstekvonnis of de betekening ervan”.* (schending van art. 97, 2de lid Codex). (zie dagvaarding p. 4-5).

3.

De stafhouder van ... komt in een beslissing van 20 oktober 2017 tot de conclusie dat de klacht ontvankelijk, doch ongegrond, minstens van onvoldoende gewicht is (zie dagvaarding p. 5 onderaan – en 6 en het tuchtdossier).

4.

De klagers zijn tegen deze beslissing opgekomen bij de voorzitter van de Tuchtraad van de nederlandstalige Ordes (Brussel) met een aangetekende brief van 29 november 2017. Zij vragen te besluiten dat de beslissing van de Stafhouder van ... om te seponeren niet kan worden bijgetreden en te verwijzen naar de Tuchtraad om de gepaste tuchtmaatregelen te nemen gekoppeld aan de houding van Mr. X (stuk 1 van het tuchtdossier).

In het bezwaar van 29 november 2017 voeren de klagers opnieuw aan dat Mr. X driemaal in de fout is gegaan. De voorziening tegen de beslissing van de Stafhouder is ingesteld binnen de termijn van 3 maanden bedoeld in art. 458 §2, 2de lid Ger. Wb. en is ontvankelijk wat betreft de klacht van Mr. D. (dagvaarding p. 8). Mr. X is op zijn verzoek gehoord door de voorzitter van de Tuchtraad en daarvan is een proces-verbaal opgemaakt (stuk 15 van het tuchtdossier). De klagers zijn op de hoogte gebracht van een voorziening bij de voorzitter (stuk 5 van het tuchtdossier). De voorzitter van de Tuchtraad voor advocaten van de Nederlandstalige Ordes, rechtsgebied Brussel, heeft gevolg gegeven aan de bezwaren van de klagers.

Ze zijn op de hoogte gebracht van de datum en de plaats van de zitting van de Tuchtraad zelf. De klager was op de openbare zitting aanwezig en werd gehoord.

c. De Feiten.

5.

In de dagvaarding onder nr. 1 “Feiten (p. 1-4) worden de feiten voorwerp van de tuchtzaak weergegeven. De Tuchtraad verwijst naar deze uiteenzetting. De klachten kaderen in een geschil tussen J., bijgestaan door Mr. D en Mr. S en W bijgestaan door Mr. X (en door Mr. L). Tussen de betrokken vennootschappen zijn diverse samenhangende geschillen ontstaan over een grondafhandelingsovereenkomst die voortijdig werd beëindigd wegens stopzetting van de activiteiten te ... (en verhuizing naar Amsterdam). W vond die beëindiging onrechtmatig en eiste een vergoeding (eerste geschil).

Het tweede geschil ontstond toen J ook de nieuwe overeenkomst met W Amsterdam vroegtijdig beëindigde.

Een derde geschil ontstond toen enkele facturen van W Belgium op J

onbetaald bleven.

Eén en ander leidde tot het afroepen van de bankgarantie door J gesteld en door W Belgium afgeroepen op 6 juli 2016, wegens de onbetaald gebleven facturen en wegens de beweerde contractuele wanprestatie. Verder heeft W Belgium op 22 juli 2016 J gedagvaard voor de rechtbank van koophandel te ..., dagvaarding die werd betekend op de exploitatiezetel van ... en dit door tussenkomst van o.m. Mr. X. J is bij de behandeling van de dagvaarding nooit verschenen alhoewel gedagvaard werd op de exploitatiezetel te Op de zitting van 17 oktober 2017 werd verstek genomen en bij vonnis van 21 november 2016 werd verstekvonnis verleend. Dit werd ter kennis gebracht aan de advocaten van W Belgium op 30 november 2016.

6.

Ondertussen werd aan Mr. X bij een als officieel aanvaarde brief van 23 november 2016 vanwege Mr. D en Mr. S ingelicht dat zij tussenkwamen voor J die een exploitatiezetel had te ... Zij maken in die brief bezwaar tegen het afroepen van de bankwaarborg, tegen de ontbinding van de regelingsovereenkomst en de erop gesteunde aanspraak op een vergoeding en meer in het algemeen, tegen de bewering van wanprestatie in hoofde van J. Met een parallel verzonden brief van 23 november 2016 stellen ze W eveneens in gebreke voor de schade veroorzaakt door het verkeerdelijk afroepen van de bankgarantie.

Mr. X heeft op deze brief niet onmiddellijk gereageerd en geen melding gemaakt dat er een rechtsgeding aanhangig was tegen J waarin verstek werd gevorderd. Op dat ogenblik had hij nog geen kennis van het vonnis van 21 november 2016.

Mr. X brengt het vonnis ter kennis van zijn cliënten op 30 november 2016. In die e-mail legt hij aan zijn cliënten de mogelijke strategieën uit, waaronder een is : het verzwijgen van het bestaan van dit vonnis

ten aanzien van de tegenpartij, waarbij hij er wel op wijst dat dit mogelijk een inbreuk zou kunnen zijn op zijn deontologische verplichting om dit vonnis ter kennis te brengen van zijn tegenstrevers Mr. D en Mr. S. Mr. X was onzeker of dergelijke verplichting van toepassing was en hij verplicht was het bestaan van het vonnis te melden omdat het niet duidelijk was of Mr. D en Mr. S in alle geschillen met J gemandateerd waren, dan wel enkel tussenkwamen om een schadevergoeding te eisen wegens onterecht afroepen van de bankwaarborg. Tijdens de hoorzitting van 31 januari 2018 heeft Mr. X gemeld dat hij daarop telefonisch door zijn cliënt werd verzocht om :

- het bestaan van het vonnis te verzwijgen tegenover de tegenstrevers;
- tot betekening ervan over te gaan.

7.

Op 1 december 2016 stuurt het kantoor van Mr. X per e-mail een opdracht naar de gerechtsdeurwaarder om zo spoedig mogelijk over te gaan tot betekening van het vonnis, nu daartoe “toestemming” is gegeven door de cliënt. Daarover verklaart Mr. X op 31 januari 2018 dat het woord “toestemming” moet gelezen worden als opdracht. Mr. D en Mr. S worden niet op de hoogte gebracht van deze opdracht aan de gerechtsdeurwaarder.

Bij onderzoek van de deontologische verplichting wordt in een interne e-mail van 8 december 2016 aangeduid dat de deontologische verplichting bestaat om de tegenstrevers over het bestaan van het vonnis te informeren, alsook over de gegeven opdracht tot betekening. Het aanvankelijk door Mr. X gemaakt voorbehoud wat betreft de omvang van de zaak waarin de tegenstrevers Mr. D en Mr. S waren gemandateerd, komt daarin niet aanbod. Ondertussen greep de betekening plaats op 2 december 2016 waarover geen “herstellende” informatie aan de tegenstrevers werd gegeven. Mr. X roept in dat pas op 13 december 2016 er

voldoende zekerheid was over de omvang van de deontologische verplichting tot mededeling wat hij aan zijn cliënte heeft gemeld, waarop die het mandaat aan zijn kantoor onmiddellijk heeft beëindigd. Zijn beroepsgeheim zou hem daarop belet hebben om na de beëindiging van dit mandaat nog iets mede te delen aan zijn tegenstrevers. De termijn om verzet aan te tekenen is daarop verstreken. Het is tegen deze feitelijke achtergrond dat de klacht met de aanvoering van 3 tuchtrechtelijke tekortkomingen werd geformuleerd.

d. Over de ontvankelijkheid van de vordering.

8.

Mr. X roept in conclusie in dat de klacht van Mr. D onontvankelijk is omdat Mr. D zijn “betwisting” van de beslissing van de Stafhouder (op grond van art. 458 §2, 2de lid Ger. Wb.) niet in eigen naam maar als raadsman van J met Belgisch bijkantoor in ... formuleert. Het feit dat Mr. D vermeldt op te treden als raadsman van J heeft niet tot gevolg dat de klacht onontvankelijk zou zijn. Uit de draagwijdte van het geheel van het dossier en de diverse stukken kan niet getwijfeld worden aan de vaststelling dat Mr. D aanvoert dat een deontologische inbreuk tegenover hem, die raadsman was van J, werd begaan door Mr. X.

9.

Verder roept Mr. X in dat de formele aanzegging dd. 7 december 2017 van de betwisting door de voorzitter van de Tuchtraad van de Ordes van advocaten van het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel, is gericht aan “Mevr. X” die geen advocaat is en geen partij. Aangezien deze aanzegging onregelmatig zou en dus niet tegenstelbaar, zou de betwisting van de beslissing van de Stafhouder onontvankelijk zijn.

Echter de organisatie van de procedure om een advocaat in te lichten

dat tegen een beslissing van de stafhouder bezwaar is ingediend bij de voorzitter van de Tuchtraad voor advocaten van het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel is niet formeel geregeld. Van een formele inbreuk met bepaalde rechtsgevolgen kan derhalve om die reden reeds geen sprake zijn. Daarenboven heeft de voorzitter van de Tuchtraad in zijn brief van 18 januari 2016 daarop gereageerd. Hij vermeldt, terecht, dat vermits deze brief hem niet werd terugbezorgd door de post en Mr. Y als raadsman de brief heeft beantwoord, hij ervan uitgaat dat de brief Mr. X heeft bereikt en dat deze brief met Mr. X als bestemming werd geopend. Het gaat klaarblijkelijk om een secretariaatsfout die niet tot de onontvankelijkheid van de vordering kan leiden. En die trouwens ook de uitoefening van de rechten van de verdediging op geen enkele wijze heeft verhinderd. De vordering is derhalve ontvankelijk.

E. De deontologische inbreuken.

10.

De kern van de betwisting betreft vooreerst de reactie van Mr. X op de brief van Mr. D van 23 november 2016 waarbij deze meldt dat hij optreedt voor J die een exploitatiezetel had te ... In deze brief wordt duidelijk gemaakt dat zowel het afroepen van de bankwaarborg, de ontbinding van de afhandelingsovereenkomst en de erop gesteunde aanspraak op vergoeding en, meer in het algemeen, de bewering van wanprestatie in hoofde van J, het geheel van betwistingen waren waarvoor zij tussenkwamen. Uit deze brief kon Mr. X derhalve afleiden dat Mr. D belast was met het geheel van het conflict W Belgium en J en derhalve ook diende ingelicht te worden over de dagvaarding van 22 juli 2016 die in dit kader werd uitgebracht en daarmee een nauw verband vertoonde (betaling onbetaalde facturen en een beëindigingsvergoeding). Blijkbaar heeft deze dagvaarding de bedrijfsleiding van J nooit bereikt. In ieder geval had Mr. D daarover geen enkele informatie. Uit deze brief kan dan ook

niet afgeleid worden dat Mr. D aanvoert dat zijn mandaat beperkt is tot een opdracht om op te komen tegen het onterecht afroepen van de bankgarantie. Het bezwaar van de voorzitter van de Tuchtraad van de Ordes voor advocaten (Brussel) tegen het standpunt van de stafhouder van de balie van ... is derhalve gegrond.

11.

Verder voert de voorzitter van de Tuchtraad van de Ordes van advocaten aan dat de stafhouder van ... in zijn beoordeling niet betreft, de verplichting om de tegenstrever uit te nodigen om een vonnis vrijwillig uit te voeren en over de verplichting om de tegenstrever in te lichten over de betekening “ten laatste op het ogenblik dat hij die opdracht (tot betekening van een vonnis), gericht tot de gerechtsdeurwaarder geeft” (en dus uiterlijk op 1 december 2016). De noodzaak om overleg te plegen met cliënten kan immers geen afbreuk doen aan deze deontologische verplichtingen. De Tuchtraad is van oordeel dat deze omstandigheid door de Stafhouder te ... had dienen onderzocht te worden en dat ook om deze redenen de beslissing van de Stafhouder als onvolkomen wordt beschouwd.

12.

De Tuchtraad is van oordeel dat Mr. X terzake de bestaande deontologische verplichtingen niet heeft nageleefd.

Zoals reeds aangeduid kan de brief van 23 november 2016 van Mr. D in redelijkheid niet worden uitgelegd als een beperkende mededeling dat het mandaat van de auteurs beperkt is tot het geschilpunt van de schade veroorzaakt door het beweerd onterecht afroepen van de bankwaarborg, vermits in de brief naar de ruimere conflicten tussen partijen wordt verwezen. Mrs. D en S konden in deze brief ook nog geen melding maken van andere geschillen die intussen waren voorgelegd aan een rechter aangezien ze blijkbaar het bestaan van de procedure niet kenden.

13.

Art. 97 van de Codex luidt als volgt: *“De advocaat behartigt de belangen van zijn cliënt met respect voor de rechten van de verdediging. Hij eerbiedigt het tegensprekelijk karakter van de procedures en misleidt niet”.*

“Om een eerlijke en behoorlijke rechtspleging te bevorderen, heeft de advocaat een plicht van loyaliteit en confraterniteit. De regels van confraterniteit bevorderen de vertrouwensrelatie tussen de advocaten in het belang van de cliënt en strekken er tevens toe onnodige processen en elk gedrag dat de reputatie van het beroep kan beschadigen, te voorkomen”.

Art. 106 van de Codex bepaalt : *“Vooraleer tot betekeningen en ten uitvoerlegging van een gerechtelijke beslissing te laten overgaan, nodigt de advocaat zijn tegenstrever uit tot vrijwillige uitvoering en/of berusting en verleent hij hem hiertoe een redelijke termijn. De onmiddellijke betekening en/of ten uitvoerlegging kan ook in geval van hoogdringendheid of noodzakelijkheid voortvloeien uit de wet of uit de beslissing zelf.*

De advocaat brengt steeds de betrokken advocaten op de hoogte dat hij opdracht geeft om gerechtelijke beslissingen te laten betekenen. Hij doet dat ten laatste op het ogenblik dat hij die opdracht geeft.”

14.

In redelijkheid kan niet getwijfeld worden aan de vaststelling dat in het algemeen Mr. D in het geheel van de diverse geschillen die betrekking hadden op eenzelfde complexe zaak zijn tussenkomst meldt. Indien daar enige onzekerheid zou kunnen hebben over bestaan, had Mr. X Mr. D trouwens kunnen aanschrijven of hij ook tussenkwam in de andere geschillen die hangende waren.

Verder legt art. 106 Codex een uitslagverbintenis op, een resultaatsverplichting, om de tegenstrever in te lichten over een

nakende betekening van het vonnis ten laatste op het ogenblik dat de advocaat de opdracht aan de gerechtsdeurwaarder geeft tot betekening van het vonnis. Gezien de aard van de formulering van art. 106 Codex nl. een resultaatsverplichting met aanduiding van de bijzondere voorwaarden die tot de uitvoering ervan aanleiding geeft kan er niet veel twijfel van interpretatie over deze bepaling bestaan. Indien Mr. X daarover twijfelde kon hij onmiddellijk zijn Stafhouder consulteren met het verzoek hem daarover raad te geven. Dit was de voor de hand liggende weg om onmiddellijk een duidelijk beeld te hebben over de deontologische toestand. Het was daarenboven raadzaam vooraleer het “verzwijgen van het verstekvonnis” als een mogelijke strategie aan de cliënte mede te delen, zich vooraf van de draagwijdte van deze deontologische verplichting, die met deze verzwijging strijdig is, te verzekeren. Gegeven de toepasselijke bepalingen van de Codex diende Mr. X derhalve zijn cliënten in ieder geval in te lichten dat hij deontologisch verplicht was zijn tegenstrever van het verstekvonnis en de betekening, ten laatste op de dag van de opdracht, in te lichten. De naleving van deze verplichting, zoals trouwens de andere deontologische verplichtingen, is niet aan de formele goedkeuring van de cliënt onderworpen. De deontologische verplichtingen overstijgen contractuele afspraken tussen advocaten en cliënten. Indien de cliënte van Mr. X hem het verbod oplegt om zijn tegenstrever in te lichten van het bestaande verstekvonnis en de betekening, dan diende Mr. X zich uit deze zaak terug te trekken en dit aan Mr. D mede te delen. Indien een nieuwe raadsman zou tussenkomen bij de verdere uitvoering is deze eveneens aan de bepalingen van de Codex gebonden.

15.

De inlichtingenplicht van de advocaat van het verstekvonnis en de betekening ervan bestaat derhalve ten laatste op het ogenblik van de opdracht tot betekening.

Wanneer deze niet wordt nageleefd en vervolgens het

beroepsgeheim wordt ingeroepen als verantwoording om op latere datum, deze informatie niet meer door te geven, gaat het om een oneigenlijk inroepen van het beroepsgeheim. Het mededelen van het verstekvonnis zodra men er kennis van heeft en in ieder geval ten laatste op het ogenblik van de opdracht tot betekening is de norm. Deze regel heeft juist tot doel om de vereiste van het beroepsgeheim met deze van de confraterniteit te verzoenen.

Het antwoord op de vraag of na de tussengekomen betekening het beroepsgeheim Mr. X verplichte om geen verdere informatie te geven, mede gelet op de houding van de cliënte, is daarbij niet meer dienstig. Vooreerst kan de cliënte zelf niet bepalen wat onder het beroepsgeheim valt of niet. Daarenboven ging de voorgestelde en afgesproken strategie ervan uit dat in ieder geval de tegenstrever niet werd ingelicht.

Een advocaat dient bij naleven van de deontologische verplichting een houding aan te nemen die verhindert dat de niet-uitvoering van deze verplichtingen op kunstmatige wijze onder het beroepsgeheim wordt geplaatst als verantwoording.

16.

De Tuchtraad is trouwens van oordeel dat art. 106 Codex de uitwerking verzekert van de concrete en effectieve naleving van de rechten van de verdediging, algemeen rechtsbeginsel van openbare orde, en dat de naleving ervan ook in het licht van dit algemeen rechtsbeginsel moet worden verzekerd. Het eigen belang van de cliënt (art. 97, 1ste lid Codex) dat een advocaat dient te dienen, kan er niet toe leiden dat specifieke resultaatsverplichtingen niet worden nageleefd en waarbij door de naleving een indirect voorlopig voordeel aan de cliënt wordt onthouden. Immers het inlichten over het bestaan van het verstekvonnis en de betekening ervan geeft gebeurlijk aanleiding tot verzet maar ontnemt niet – a priori – het voordeel dat de cliënt wil bekomen, nl. de veroordeling van de aangesproken schuldenaar, indien daartoe grond voor bestaat. Het feit dat de vordering tegensprekelijk moet worden behandeld kan op zichzelf niet als een “nadeel” voor de cliënt in een rechtsstrijd worden gekwalificeerd (art. 6 EVRM). Het is een beginsel eigen aan de “rule of law”. De verplichting tot naleving van de rechten van de verdediging is een verplichting die algemeen geldt voor de raadslieden die in een procesvoering zijn betrokken.

17. Besluit.

- Mr. X diende ten laatste op 1 december 2016 Mr. D in te lichten over het bestaan van een verstekvonnis en de opdracht tot betekening ervan. Door in zijn brief van 2 december 2016 de ontvangst te melden van de brief van 23 november 2016 van de brief van Mr. D, zonder daarover inlichtingen te verstrekken, heeft hij een deontologische inbreuk begaan. Hij heeft aan zijn cliënte voorafgaandelijk een mogelijke processtrategie voorgesteld die deontologisch onoirbaar was en aldus de naleving van de deontologische plicht, in feite, in de handen van de cliënte gelegd.

- Verder heeft Mr. X bij ontvangst van de briefwisseling van Mr. D op 5 december 2016 geantwoord dat hij een bijkomende termijn vroeg van 10 dagen om te antwoorden op de ingebrekestellingsbrieven van 23 november 2016. Deze brief geeft geen volledig beeld van de bestaande processituatie en zou de indruk kunnen wekken dat op vertraging werd ingezet. Op 16 december 2016 beëindigt Mr. X zijn opdracht, waardoor het effect van de gekozen strategie wordt verzekerd. Op geen enkel ogenblik heeft hij tijdig de Stafhouder geconsulteerd om te zien welke de meest aanvaardbare houding zou zijn in deze situatie wat tot een betere beoordeling tot de aan te nemen houding zou kunnen leiden. Aldus is de Tuchtraad van oordeel dat art. 97, lid 2 en 3 en art. 106 van de Deontologische Codex werden overtreden.

F. De straftoemeting.

18.

De Tuchtraad houdt rekening met het geheel van de concrete omstandigheden van de zaak en met het feit dat Mr. X vroeger geen enkele tuchtrechtelijke veroordeling heeft opgelopen.

Derhalve oordeelt de Tuchtraad dat een berisping een voldoende bestraffing inhoudt.

Om deze redenen

De Tuchtraad voor Advocaten van de balies van het rechtsgebied van het Hof van Beroep te Brussel.

1. Gelet op de artikelen 455 e.v. van het Ger. W., verklaart de

tuchtvervolgning toelaatbaar.

2. Veroordeelt Mr. X voor een inbreuk op de ingeroepen deontologische regels, zoals hierboven gepreciseerd; legt aan Mr. X de straf op van berisping.
3. Veroordeelt Mr. X tot de kosten.

Kosten :

- Opening dossier : p.m.
- Aangetekende brieven : p.m.
- Kopies : p.m.

Aldus gewezen en uitgesproken te Brussel op 29 mei 2018.

Hebben deelgenomen aan de behandeling :

Stafhouder Hugo VANDENBERGHE, voorzitter, advocaat te Brussel,

En de assessoren

Stafhouder Francine DANS, advocaat te Leuven

Mr. Patricia Craet, advocaat te Brussel

Mr. Didier DE VliegHER, advocaat te Brussel

Mr. Philip Willemijns, advocaat te Leuven

Waren aanwezig bij de behandeling van de uitspraak :

Stafhouder Hugo VANDENBERGHE, voornoemd

Mr. Ludwig EVENS, secretaris, advocaat bij de balie te Leuven